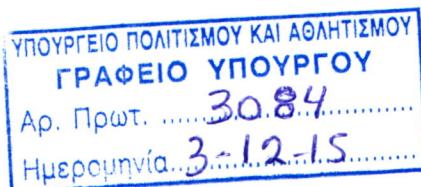
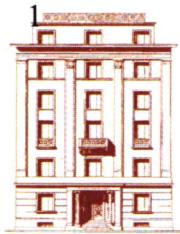

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1837

Αρ. Πρωτ.: 1020

Αθήναι, 26 Νοεμβρίου 2015

Πρόδει

τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ Παιδείας & Θρησκευμάτων

1. Γραφεῖον Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ, 2. Γενικὴν
Γραμματέαν Ὑπ. Πολιτισμοῦ, 3. Γενικὴν Διεύθυνσιν
Ἀρχαιοτήτων, 4. Διεύθυνσιν Προϊστ. & Κλασικῶν
Ἀρχαιοτήτων, 5. Ἐφορείαν Ἀρχαιοτήτων Ἀργολίδος

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωστοποιήσω ὅτι τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς
ἐν Αθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κατόπιν τῶν δημοσιευμάτων στὸν
Τύπο περὶ «ἀνακαλύψεως τοῦ θρόνου τοῦ Ἀγαμέμνονος» στὶς Μυκῆνες
συνέστησε Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ὑπογραφόμενου, τῆς Συμβούλου κυρίας
Ντόρας Βασιλικοῦ καὶ τοῦ Ἐρευνητοῦ τῆς Ἀκαδημίας Αθηνῶν κ.
Κωνσταντίνου Καλογερόπουλου γιὰ νὰ ἔξετάσουν τὸ ζήτημα καὶ νὰ
γνωματεύσουν σχετικῶς.

Ο ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπογραφόμενος εἶναι Ἐφορος
Ἀρχαιοτήτων ἐ.τ., Ἀκαδημαϊκός, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀρχαιολογικῆς
Ἐταιρείας ἀπὸ τοῦ 1988 καὶ τῆς Ἀκαδημίας Αθηνῶν ἀπὸ τοῦ 2010. Η
κυρία Βασιλικοῦ καὶ ὁ κ. Καλογερόπουλος εἶναι διακεκριμένοι
ἀρχαιολόγοι εἰδικευμένοι εἰς τὴν μυκηναϊκὴν ἀρχαιολογίαν μὲ σημαντικὰ
ἀντοτελή δημοσιεύματα ποὺ ἀφοροῦν τὸν μυκηναϊκὸ πολιτισμό.

Η Ἐπιτροπὴ πήγε στὶς Μυκῆνες καὶ ἔξετασε ἐπισταμένως τὸν λίθο ὁ
ὅποιος, ὑποθετικῶς πάντοτε, ἀνήκει στὸν «θρόνο τοῦ Ἀγαμέμνονος» καὶ
κατέληξε στὸ ἔξῆς συμπέρασμα:

Ο λίθος, κακῆς ποιότητος, δύσκολα κατεργαζόμενος καὶ ἀκατάλληλος
γιὰ λάξευση καὶ μεταβολὴ του στὸ ἐπισημότερο ἔπιπλο ἐνὸς ἀνακτόρου,
ἔχει διαστάσεις $\pm 0,55$ (μῆκος) $X \pm 0,22$ (πάχος) $X \pm 0,30$ (πλάτος), εἶναι
ἀποσπασμένος ἀπὸ μεγαλύτερο κομμάτι καὶ φέρει κατεργασία μόνο στὴ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 22, 106 72 ΑΘΗΝΑΙ • Τηλ.: 210 362 6043 • Fax: 210 364 4996 • www.archetai.gr

Γραμματεία: 210 360 9689, secr@archetai.gr • Λογιστήριο: 210 362 5531, logistirio@archetai.gr •

Βιβλιοθήκη: 210 362 6042, library@archetai.gr • Ἀρχεῖο: 210 362 6043, photoarchive@archetai.gr •

Βιβλιοπωλεῖο: 210 364 7585, bookstore@archetai.gr

μία ὄψη, τὴ θεωρούμενη ὡς ἄνω ἡ ὁποία ἄνω ὄψη συνίσταται ἀπὸ μία λεία ἐπίπεδη ταινία στὴν συμβατικῶς λαμβανόμενη ὡς ἀριστερὴ πλευρά.
Ἡ ταινία ὁρίζει τμῆμα κοιλώματος βάθους ± 5 ἑκατοστῶν.

Τὰ «εὐθύγραμμα ἵχνη πρόσφυσης λεπτῆς ἐπίπεδης λίθινης πλάκας ποὺ προφανῶς ἀποτελοῦσε τὸ ἐρεισίνωτο τοῦ καθίσματος» δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ κενὸ ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἀπόσπαση κροκάλας ἀπὸ τὸν κακῆς ποιότητος λίθο. Ἡ λεγόμενη πρόσφυση, (θηλυκὸ στὴν οἰκοδομικὴ ὁρολογία ἡ μισοχάραγμα, μόρσο, περαστός, φαμποτέ, στὶς διάφορες παραλλαγὲς τῆς τεχνικῆς αὐτῆς συναρμογῆς δύο τεμαχίων) δὲν ἀρκεῖ στατικῶς γιὰ τὴ στερέωση ἐρεισινώτου ποὺ δεχόταν ὅπως εἶναι φυσικό, ισχυρὲς πιέσεις.

Τὸ λίθινο ἀντικείμενο δὲν εἶναι πρωτοφανές. Πρόκειται γιὰ τμῆμα οἰκιακοῦ ἡ βιοτεχνικοῦ σκεύους, λεκάνης, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κοιλώματος, συνηθέστατου ὡς εύρηματος σὲ οἰκισμούς, στρατόπεδα, ἔργαστήρια.

Ο κ. Μαγγίδης λέγει διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι τὸ θραύσμα ἀνήκει στὸν θρόνο τοῦ μεγάρου τῆς ἀκρόπολης τῶν Μυκηνῶν καὶ ὅτι κρημνίστηκε στὸν Χάβο «περὶ τὰ 80 μέτρα νοτίως τοῦ μυχοῦ τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν ποὺ βρίσκεται κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ μυκηναϊκὸ ἀνάκτορο». Ἀρα ὁ θρόνος ὄλόκληρος ἡ τὸ τμῆμα του αὐτὸ ἔπεσε σὲ εὐθεία γραμμή, «κάτω ἀκριβῶς» στὸν Χάβο ἀπὸ τὴ θέση στὴν ὥποια ἦταν ίδρυμένο. Στὸ δελτίο τὸ ὅποιο ἔχει προσαρτήσει στὸ Μουσεῖο στὸ λίθινο ἀντικείμενο, ἀναγράφεται Mycenae 20/14 Lower Town, ἡ λεγόμενη Κάτω Πόλη, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἀκρόπολη, ποὺ τοπογραφικῶς, ἡ Lower Town, εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν «κοίτη τοῦ Χάβου» ὅπου λέγεται ὅτι βρέθηκε ὁ λίθος. Ἀρα ὑπάρχουν δύο τόποι εὗρεσης.

Ἄξιο μνείας εἶναι ὅτι ὁ κ. Μαγγίδης στὴν ἐπιστολή του λέγει ὅτι «οἱ μεγάλες διαστάσεις τοῦ [λίθου] καθὼς καὶ τὸ σημεῖο ἀνεύρεσής του συνηγοροῦν πὼς πρόκειται πιθανότατα γιὰ τὸν θρόνο τῆς τελευταίας φάσης τοῦ μυκηναϊκοῦ ἀνακτόρου τῶν Μυκηνῶν». Σὲ ἄλλα σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς του λέγει ὅτι «πρόκειται πιθανότατα γιὰ τμῆμα μεγάλου καθίσματος» καὶ ἀποδίδει, πάντοτε «πιθανῶς», θραύσματα ἀρχαίων τῶν Μυκηνῶν, ποὺ ἔχουν βρεθεῖ σὲ ἀπομακρυσμένα σημεῖα τοῦ ἀνακτόρου,

στὸν ὑποθετικὸ θρόνο, ποὺ μόνο στοιχεῖο του εἶναι ἔνα κοίλωμα ποὺ τὸ βάθος του μόνο ἀποκλείει νὰ ἀνήκει σὲ θρόνο. Τέλος, ἐντελῶς ἀντιδεοντολογικῶς, καταλήγει στὸ βέβαιο συμπέρασμα ὅτι τὸ εὔρημά του εἶναι «ό μοναδικὸς ἕως τώρα ἀνακαλυφθεὶς θρόνος μυκηναϊκοῦ ἀνακτόρου στὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα» καὶ τὸν συνδέει μὲ τὸν θρόνο τοῦ Ἀγαμέμνονος, πρόσωπο ώς γνωστὸν μυθικὸ τοῦ ὄποιου ἡ ὑπαρξὴ δὲν ἀποδεικνύεται, ὁ ἀείμνηστος Σπύρος Ἰακωβίδης τὴν ἀπέρριπτε.

Δὲν γνωρίζω ποιὸς ἔδωσε στὸν Τύπο τὶς πληροφορίες, τὰ σχέδια καὶ τὶς φωτογραφίες, πιθανῶς πρόσωπο τοῦ κύκλου τοῦ τομέως ἀνασκαφῆς τῆς Κάτω Πόλεως ποὺ ἐπιβλέπει, γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ὁ κ. Μαγγίδης, χωρὶς βεβαίως τὴν ἄδειά της, διότι οἱ φωτογραφίες τοῦ λίθου καὶ τὸ σχέδιο τοῦ ὑποθετικοῦ θρόνου ποὺ δημοσιεύτηκαν εἶναι τὰ ἐπίσημα τῆς ἀνασκαφῆς στοιχεῖα.

Τὸ Συμβούλιο τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας καὶ ἡ ἐντεταλμένη Ἐπιτροπὴ ποὺ ἔξετασε τὸ ζήτημα, κρίνουν ὅτι τὸ ὄλο θέμα ἀποτελεῖ ἀτυχῆ, ἐὰν δὲν εἶναι σκόπιμη, ἐπιστημονικὴ παρεκτροπὴ ποὺ ὀφείλεται σὲ ἐπίδραση ἄλλης ἀτυχεστέρας περιπτώσεως ποὺ ἀπασχόλησε κυβερνητικοὺς καὶ ἐπιστημονικοὺς κύκλους κατὰ τὸ 2014-2015, καὶ μᾶς διέσυρε διεθνῶς.

Μὲ τιμὴ

Βασίλειος Χ. Πετράκος
Γενικὸς Γραμματεὺς
τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας
καὶ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν